

# Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 1. sušca 1878.

List 9.

## Papež Leon XIII.

V Rimu so bili 20. svečana dopoldne kardinal Pecci izvoljeni novi papež s 44 glasovi (izmed 61). To se je zgodilo pri tretjem glasovanju. Ravno tisti dan ob 1 in 15 minut. so bili slovesno oklicani in sprejeli so ime Leon XIII. Papež sami so o 1/25 popoldne z lože v notranji cerkvi prvič dali apostoljski blagoslov. Bilo je boje takrat na št.-peterskem tergu do 50.000 in v št.-peterski cerkvi kacic 20.000 ljudi pričujočih. Papežev s tim imenom je bilo tedaj že 12 poprej in 4 izmed njih so svetniki. Posebno sloveč je Leon I ali Veliki, ki je Atila zavernil, da ni Rima pokončal. Eden vzrokov utegne biti tudi ta, ker so bili izvoljeni 20. svečana, v god sv. Leona, škofa v Katani, ki je bil sloveč s čednostmi in čudeži, kakor pravi rimski martirologij.

Po oklicu novega papeža so zvonili celo uro po vseh rimskih cerkvah; 22. (v petek) je bila zahvalna pesem; od 22. do 24. pa tridnevna v zahvalo. Vediti je, da nad velikimi vrati, ki derže v cerkev sv. Petra, je velika dvorana, kakor bi rekel nekak kor, s kterega je eno pomolje (balcon) na zunanji siloviti prostor pred št.-petersko cerkvijo, kakor tudi drugo pomolje v znotranji velkanske cerkve. Ob časih, ko je bila Cerkev svobodna, so novi papež dajali blagoslov z zunanjega pomolja nezmérni množici po šenpeterskem tergu; sedaj pa, ko je Cerkev v sužnjosti, se take velikanske slovesnosti opuščajo in dali so novi papež sv. blagoslov le znotraj. To ob enem spričuje, da novi papež so čisto edini z † Pijem IX, in naznanovanje liberalnih časnikov o strankah „nespravljivih“ in „zmérnih“ med kardinali so prazne in neumne čenče. Znamenita je splošna zadovoljaost z novim papežem.

Liberalci so toliko lét želeli in napovedovali smert Pija IX. Kdo vé, kaj vae so si potlej upali doseči? Mislili so mnogi, da zdaj se bo razdjala skala sv. Petra, ali da pride saj taki

papež, ki bo z njimi več ali manj v rog trobil, njih krivice hvalil itd.

Še mnogi dobri katoličani so se bali, če Pij IX oči zatisnejo, da volitev naslednika utegne priklicati novih napadov na edinost sv. Cerkve, razkolstva, krivovérstva, preganjanja. Mari-borski mil. knez in škof to v svojem novem pastirskem listu izrekujejo ter opominjajo, da oklenimo se močno skale sv. Petra, ki je središče in podsiemba edinosti in sprejmimo novega papeža s tisto ljubeznijo, katero smo skazovali nepozabljivemu Piju IX!

Pa lejte: vse se je zgodilo nasproti temu, česar so se mnogi bali, pravi „Unità“: vse se je veršilo z naj lepšim redom in v naj krajšem času nam je bil dán Leon XIII (Pija IX so volili dva dni, Leona XIII samo poldrugi dan); vsi smo veseli in zadovoljni. Hvaliti moramo previdnost Božjo, ktera nas je z izvoljenjem novega papeža očela tolikih nevarnost, razkropila upanje brezbožnih, nam pa dodelila tako dobrega papeža, s tolikimi čednostmi, z modrostjo, ljubeznjivostjo, ki so s prvim nastopom zbudili vesoljno zadovoljnost po celem svetu.

In kakošnih pomočkov se je v tem prijela „previdnost Božja“? Prav tako rekoč naravnega reda: Tisti, ki so bili ognjiše vsega nasprotja, so nekaj pomerli, nekaj so bolehn, pobiti, ali pa v jutrodeželsko vojsko in njene nasledke zamaknjeni. Umerl je Viktor Emanuel, bolchen je njegov naslednik Humbert, pa tudi sicer imajo v Kvirinalu od tistega časa vedno imenitnih bolnikov. Hudo bolan je Garibaldi, bolcha Bismark in z njim še mnogi drugi po družih deželah. Francija s Prusijo vred ima opraviti veliko z znotranjimi zadevami, Rusija s Turčijo itd. Ob kratkem: Bog je o smerti Pija IX nasprotnikom in sovražnikom sv. Cerkve roke vklenil in jezike zmešal. Pokazal je prav očitno, da On je tisti, ki ima kermilo in vajeti sveta v rokah; ne pa liberalni sovražniki Cerkve Božje.

## Kaj se godi po volitvi?

Po volitvi, če je novi papež v voliščnici (konklave), se iz spoštovanja drugi kardinali od njega preč pomaknejo; če ni pričujoč, pa poslanstvo k njemu odpravijo. To pot je bil pričujoč. Kardinal-dekan in še trije drugi stopijo k njemu in ga vprašajo, če volitev sprejme. Siiiti ga ne morejo. Če volitev sprejme, ga dalje prašajo, kakošno ime si bo dal, ker papež — ko je izvoljen — spremeni imé. (Sprejeli so ta papež ime Leona, iz posebnega spoštovanja, ki ga imajo do Leona XII.) Tudi prvemu papežu „Simonu“ je bil Jezus ime spremenil v „Petra“ (Skalarja). Imena „Peter“ iz spoštovanja do božje volitve prvega papeža si dozdej še nobeden ni prilastil.

Novega papeža peljejo sedaj v zakristijo in ga oblečejo v bel svilnat talar, bele čevlje, v ktere je vdelan zlat križec, vzame papeževo kapico, roket, ovratnik, pas, štol, plajš in mitro. Nato stopi v kapelo in kardinalne blagosloví. Potem sprejme poklon od kardinalov. Vsak pred njim poklekne, mu poljubi roko, ter sprejme od papeža poljubljnej mirú.

Po tem obredu kardinal-kamernik novemu papežu natakne ribiški perstan na srednji perst desne roke. (To častno opravilo je to pot zadelo praškega kardinala Švarcenberga, ker izvoljeni so za pro-kamerlenga.) Potem drugi, ki so bili v voliščnici, poljubijo papežu križec na čevljih.

Pervi kardinal dijakon stopi na pomolje (balkon), pred njim se nese križ in pevci pojejo: „Glej, véliki mašnik“. Zdej kardinal-dijakon okliče novega papeža, to pot z besedami: „Naznanujem vam veliko veselje: Papeža imamo v osebi kardinala Pecci-a, ki so si dali ime Leon XIII.“

Nasleduje drugo poklanjanje kardinalov v Sikstinski kapeli, ravno tako kakor je bilo prvo; po nekolikem prenehu še tretje poklanjanje v cerkvi sv. Petra. Na vse to novi papež s pomolja pervikrat dajo ljudstvu apostoljski blagoslov.

Ta pot se ni godilo vse tako slovesno kakor druge krati, ko je sv. Cerkev svobodna, ampak bolj na tihem in osebno. Sv. Oče so sprejemši perstan in poklanjanje dali blagoslov in se umaknili v svojo sobo v voliščnico (konklave). O 12.5 so zopet prišli in dali blagoslov ljudstvu s pomolja ob cerkvi sv. Petra, pa ne na strani proti velikemu tergu, ampak s tistega balkona, ki derži v cerkev, kakor n. pr. bi se dal blagoslov z velikega kora. Tretje poklanjanje je bilo 21. sveč. v cerkvi sv. Petra in naslednjič Te-Deum. Nato so se pričele zasliševanja, 21. in 22. sveč. na prvo mnogih kardinalov in dalje poslancev iz bližnjih in daljnih dežel.

CatheDraM Leo aCCeptIt. — VIVat qVoqVe In aeVa.  
P. B.

## Na grobu Pija IX.

(Dalje.)

Ker je že kasno bilo, niso mogli ljudstvu naznati izsida volitve ter so to odložili na naslednji dan. Kake misli so mogle obhajati Pija IX to noč!... Drugi dan (17. rožnika) ob devetih dopoldne naznani 101 strel dokončano volitev. Ko se prikaže novo izvoljeni, da blagoslovi pred Kvirinalom zbrano ljudstvo, nastane gromovito slavo-klicanje. Toda „hosana“ se je kmalo spremenilo v „crucifige“ — križaj ga — kar do smerti ni imelo konca.

Kar se tiče Pijeve starosti, \*) so jih marsikteri papeži presegli; ako se pa ozremo na njihovo starost v papeštvu, je Bog Piju IX podelil prednost, kakoršna ni bila dana ne enemu njihovih 261 prednikov, — 19. stoletje je vidilo papeža, kakoršnega vsih 18 stoletij ni vidilo, rasun sv. Petra, ki je vladal 32 lét (25 lét v Rimu, pred pa v Antiohiji 7 lét).

Od papežev, kateri so naj dalje vladali, doživel je samo Silvester I, Hadrijan I in Pij VII 23. leto, Pij VI pa 24. leto vladanja. Skoz 18 stoletij je bilo tedaj edinemu vélikemu Piju sojeno doživeti leta sv. Petra na stolici rimskega papeža (16. rožnika 1871).

Sv. Agaton je (27. rožnika 678) postal papež, star že 103 leta; živel je pa do l. 682 ter je vladal sv. Cerkev 3 leta, 6 mesecev in 14 dni. Star je bil tedaj skor 107 lét. — Klemen II je bil že prav star, ko je bil l. 1046 povzdignjen na papeški prestol; obhajal je bil celó že 50letnico svojega kardinalstva; ali papež vendar ni bil še leto dni ne, zakaj umrl je bil že čez 9 mesecev. Pij IX so obhajali petdesetletnico duhovništva (15 papežev je imelo to redko srečo) in minulo leto 50letnico škofovanja.

Med drugimi je Celestin III postal papež s 85 leti ter je nošil križ sv. Petra še skor 7 lét; umrl je v 92. letu. Še dalje je živel Gregor IX, ki je bil izvoljen s 83 leti in je vladal še 14 lét, 5 mesecev in 2 dni, ter je umrl 98 lét star. — Z 80 leti bil je povzdignjen na papeški stol Gregorij XII, in je živel še blizo 9 lét. — S 77 leti je postal papež Kalist III in je vladal 3 leta. — Z 79 leti Pavel IV, ki je vladal 4 leta (1555—1559), in tako še več drugih.

Pij IX niso bili mladi, ko so zasedli sedež sv. Petra; spolnili so bili že 54 lét. — Mlad je bil izvoljen sv. Aleksander I, ali vladal je samo 10 lét, 7 mesecev in 3 dni (121—132). — Sv. Inocencij I, izvoljen z 42 leti, je stoloval le 15 lét. — Janez XI, izvoljen s 25 leti, je vladal samo 5 lét. — Inocencij III z 38 leti, je vladal 18 lét, in tako še več drugih. — Samo Pij IX, izvoljeni s 54 leti, vladali so blizo 32 lét Jezusovo Cerkev.

Prešteval je nekdo in našel, da povprék vladajo papeži po 7 lét in pol. Recimo pa 8 lét, in še najdemo, da Pij IX so vladali za 4 papeže dolgo. Sv. Cerkev je močno potrebovala Pija IX in Kristus jih ji je dolgo ohranil. Pripisovati je edino Božji previdnosti, da pri tolikih britkosti, preganjanjih, trudih in skerbéh niso prej omagali, da so bili tako rekoč do konca veči del terdnega zdravja, posebno bistrega duha, in da so s tolikim junaštvom prenašali terpljenje vesoljne sv. Cerkve, katero sužnji hudobe s toliko jezo tarejo. Čudno je, da so zamogli vedno sprejemati tolike trume romarjev, ki so prihajali iz vseh delov sveta, da so premogli v raznih jezikih imeti toliko prelepih govorov, da so bili zmožni vse mnogotere reči v spominu imeti, da so bili vedno tako čverstega, neprestrašenega duha, tako velikodušnega serca!

Med dobrotami, ki jih vsemogočni Bog vé buditi celó iz rogovilstva, je tudi ta, da je bil tako zdaljšal življenje Piju IX. Rovarstvo je že davno poprej želelo viditi Pija IX na mertvaškem odru; Bog jih je ohranil žive. Rovarstvo je želelo, da bi bili Pij molčali; Bog jim je dal dar govora, kteremu se niso mogli ustavljati njihovi sovražniki. Rovarstvo je dihtelo, da bi bili papeža vsi zapustili; Bog pa mu je naklanjal ljubezen, spoštovanje, preslavljanje, pomoč od narodov vesoljnega sveta.

\*) Naslednje poštevke je „Danica“ že imela o drugi priliki, pa vredno je, da se tukaj še enkrat postavi.

Ko so bili Pij IX izvoljeni za papeža in so slišali toliko slavoklicev, rekli so na dan kronanja nekemu prelatu: „Oggi comincia la persecuzione“ (Danes se začne preganjanje). Nekako s preroškim duhom so slutili, da oni, ki jim zdaj kličejo „slava“, bodo čez nekaj časa kričali „križaj ga“! — In res: ni ga bilo leta v življenji blagega papeža, da bi mu ne bilo serce kervavelo žalosti, katero so mu prizadevali njegovi lastni otroci. Uzeli so mu zemljo, ki je bila po božji in človeški pravici papeževa lastnina. Jemali so mu podporo za podporo, tako da papež je mogel živeti od miloščine, katero so mu pošiljali dobri kristjani iz vsih krajev. Vzeto je bilo Cerkvi mnogo hiš, ki so služile za sprejemanje pobožnih romarjev in za odgojo misijonarjev. Vsled krivičnih postav zaterto je mnogo samostanov; pograbilo se je cerkveno premoženje in veliko družega, kakor so to posebno omenjali Pij IX v nagovoru do kardinalov 12. sušca 1877. — Sovražniki so gledali, kako bi bili papežu obteževali službo ter so si na vse kripnje prizadevali ga uničiti. Mislili so namreč, ako bo umorjena glava, bo truplo samo po sebi razpadlo. Ali Sin Božji je obljubil, da njegova Cerkev ne bo propadla nikdar ne, zakaj on je z njo do konca svetá.

(Dalje nasl.)

## **Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva.**

### **3. Janez Mihael Kostello.**

(Konec te dogodbé.)

Dijaško življenje v katoliškem odgojišči daje malo priložnosti za nenavadne, rekel bi, junaške čednosti. Bolj je podobno tihemu skritemu življenju malega Jezusa v Nazaretu. Več priložnosti pa je za one čednosti, ki jih imenuje sv. Salezij „male čednosti“. Malenkostne in tihe so take čednosti za videz, za navadno oko; pa velik je pred Bogom služabnik, kateri je v takih malih čednostih zvest in stanovit. Kajti zvestoba v malem — ta kaj veljá. Gospod sam ji obeta veliko plačilo.

Za njo je bil Kostello posebno prizadeven. Toraj še o tej nekoliko.

1. Resničnost. Njegova mati je pravila sama, da v 17 letih, kar je bil pri njej, se nikoli ni vedoma zlagal. Če se je kterikrat kako tako izgovarjal, da ni bilo prav popolnoma res, ga ni imel miru, dokler ni vsega do dlake po pravici poravnal.

2. Vestnost. Nekega dne obiše v veliki vročini prijatelja in prosi ga požirek vode. Dekla mu precej ponudi kupico vina. Preden pokusi, jo vpraša, ali za to vé gospodinja. Odgovori mu, da tega ni treba, da je vino za domačo potrebo. Vendar to Janezu še ne utolaži tenke vesti in ne dotakne se vina, dokler se gospodinji ne sporoči.

Drugokrat zapazi, da mu pri telesniku gumba manjka, in prosi mater, naj mu ga prišijejo. Mati njegova je bila takrat pri nekem misijonarju v službi. Hoče tedaj kar od misijonarjevih enega vzeti. Janez pa prosi mater, naj tega ne storijo, ker nimajo pravice tudi ne do enega. In to prošnjo je ponavljal tako resno, da mu mati mora obljubiti, da bode koj sporočila misijonarju, ko pride.

3. Pokorščina. Sošolec, ki je bil dve leti ž njim, pripoveduje: „Vselej je bilo spodbudljivo za me njegovo natančno spolnovanje hišnih postav in sicer tudi v tacih malenkostnih rečéh, ki bi se jaz sicer še nikdar ne bil spomnil na nje. Nikoli ga nisem vidil kaj storiti, kar je bilo prepovedano.“ Med tovariši je bil že pri-

govor, da Kostello-ta v učni sobi nikdo ne pripravi, da bi se zasmejal. Tako natauko je spolnoval tudi naj manjše postave.

4. Prijaznost. V hišnih postavah je bil odločen čas tudi za razvedrilo, za igranje. Tu je imel dovolj priložnosti, lastno voljo zatajevati, da je mogel drugim vstreči, z razposajenimi tovariši poterpljenje imeti, vsim prijazen ostati. Dobro je vedel, da prava pobožnost ni čmerna, ni kaka ledenica, ktera — sama merzla — vsim, ki se bližajo dobrodejno gorkoto krati, kakor hinavci sodijo. Zato je bil sam vedno vesel in vedril je tudi druge. Kadar je prišla prosta ura, pridružil se je svojim tovarišem veselega in jasnega obraza. Znal je razveseliti še tako tužnega, pa tudi v pravo mejo zaverniti še tako prešérnega. S svojim blagim, odkritim, prizanesljivim, vedno veselim srcem, pridobil si je vse svoje verstnike. Nikoli ni bilo slišati, da bi bil koga razžalil. In če se mu je kdaj zdelo, da ga je, ni imel mirá, dokler ni svoje dozdevne napake popraval.

5. Krotkost in poterpežljivost. Kjer je veliko mladih ljudi, so gotovo med njimi tudi nekteri razposajeni, sitni. Taki so bili tudi med Kostellovimi tovariši. Njegovo krepostno, izgledno življenje je bilo lahkomiselnim vedno očitanje. Zato so ga taki čertili, skrivaj celó terpinčili. Na sprehodih so kamenje nanj metali itd. Kostello pa je prenašal njihovo zaničevanje in surovost s krotkostjo, kakoršna je le lastna odličnim Jezusovim učencem.

Enkrat pride mlad dijaški razposajenec k njemu ter pravi: „Kostello, ravno kar sem zvedel, da ti tudi večkrat krive tožbe donášaš gospodom profesorjem čez svoje součence.“ Za tako blagočuteče serce, kakor je bilo njegovo, si pač ne moremo misliti hujšega žaljenja. Do dna serca ga zbode, kri mu zavre in kipi po licu in po čelu. Nekoliko postoji — potem prav mirno in krotko reče: „Kaj tacega mi v celi hiši nobeden po pravici ne more očitati.“

6. Keršanska ljubezen do bližnjega. Že pred sem omenil nesrečo na železnici. Ko se je bil Kostello spraval iz razbitega voza, zagledal je blizo žensko, ktera nikakor ni mogla potolažiti svojega malega preplašenega otroka. Mati sama je na eni roki tako ranjena, da si ž njo ne more kar nič pomagati. Janez Kostello, mladi učenček neskončno usmiljenega Zveličarja, z besedo tolaži, z rokami pa zavezuje ranjeno roko ubogi ženi, ob enem pa še sprejme jokajoče dete v naročje ter ga tako dolgo na rokah zibka, da nedolžnost zaspi. Še več. Ubogi ženski podari mili dar od svojega imetja, celó izposodi si od tovariša, da jo preskerbí za nadaljno potovanje.

Naj večí dar pa, ki ga je Božje usmiljenje dalo temu tako dobremu, blagemu mladenču, je bila zgodnja smert. Tako je bil obvarovan, da „brezbožnost ni preslepila njegovih misli, in goljufnost ni omadeževala njegove duše“, kakor govori sv. pismo.

Že tretje leto je bival v vstavu sv. Karola. Slovensni dan sv. patrona te hiše je zadnjikrat obhajal leta 1865. Posebno lepo je opravil duhovne vaje, ki so jih imeli dijaki ob tej priložnosti. Nekoliko sklepov si je tudi zapisal, da bi jih ne pozabil ter gotovše spolnoval. Tako-le se bere v njegovem zapisniku:

„Jaz, Janez M. Kostello, naredim te-le sklepe, ki jih hočem s pomočjo Božjo in z varstvom prečiste Device zvesto spolnovati:

1. Svét svojega dušnega vodnika hočem vedno tako sprejemati, kakor bi mi prišel od Boga.

2. Ob času molčanja se ne bom okrog oziral.

3. Pri svojem vedrilu ne bom naprej igral, berž ko zapazim, da sem jezen.

4. Vsak križ hočem poterpežljivo prenašati.

5. Vse, kar je v moji moči, bodem storil v večo čast Božjo.

6. Vedno hočem imeti priserčno ljubezen in po-božnost do presv. Device Marije.

Sv. Marija! prosi za-me grešnika Janeza M. Kostello!"

Nekoliko tednov potem ga je napadla vročinska bolezen in 16. grudna 1865 o polni devetih zvečer je sladko v Gospodu zaspal. Bilo je ravno v soboto, na dan, ki ga je cerkev posebno posvetila v čast nebeški Kraljici.

## Ogled po Slovenskem in dopisi.

**Iz katoliške družbe.** Katoliška družba za Kranjsko je zraven druge delavnosti začela preteklo leto v Ljubljani od časa do časa izdajati knjižice z imenom „Glasi katoliške družbe“, od katerega so doslej na svitlo prišli 4 deli v treh zvezkih. Družbeniki jih dobivajo brezplačno, in vnanjim udom razpošiljali so se dosihmal večidel po v. čast. g. dekanih, kateri so to prevzeti blagovolili. Nadjamo se, da dozdej izišli zvezki se že vsi nahajajo v rokah spoštovanih družnikov.

Z njimi utegne biti vstreženo udom, zlasti takim, ki nobenih časnikov ne berejo; v „Glasih“ namreč se zraven mnogo drugega podučljivega in mičnega branja, ki človeku izobrazuje um in serce oblažuje, nahaja tudi, karkoli se med Slovenci ali po družih deželah godi novega, važnejšega in spomina vrednega, bodisi v ver-skem, bodisi v svetnem oziru.

Zelo je tedaj želeli, da bi za omiko in blagor mile naše domovine vneti rodoljubi po moči podpirali to gotovo koristno početje, po katerem bi s časoma mnogo zanimivih spisov in dobrih knjižic prišlo med ljudstvo. Prav živo torej priporočamo to delo in vljudno prosimo zlasti gospode duhovne, učitelje in šolce ter vse verle narodnjake, naj bi tudi po deželi razširjanje katoliške družbe blagovolili pospeševati, sami k nji pristopati in med ljudstvom ji pristopnikov naklanjati (letnina za celo leto 1 gld. 20 kr., s katero pa je veliko družnikov že več lét na dolgu), po priložnosti blagovoljno pobirati in sem pošiljati. Namen našega društva, ki je gotovo blag in koristen, se bode tako dal čedalje bolj dosegati. Koristen je namen tudi v tem oziru družnikom, ker se zanje na leto več ss. maš daruje.

Opomnimo naj, da društvo o vsaki lepi priliki namestuje deželo nekako pri posebnih prilikah. Ravno sedaj poslalo je apostolskemu poročniku na Dunaj sožaljenje zaradi smerti Pija IX in zopet vošilo zaradi zvolitve novega papeža.

Konečno izrekam tu serčno zahvalo prečastitim g. dekanom, kateri so dozdej društvene knjižice dotičnim udom dobrovoljno razdajali in prejeto letnino pošiljali, in jih ob enem prav ponižno prosim, naj to prijaznost še prihodnje blagovolé skazovati našemu društvu.

Ako se številu udom pomnoži in se mu denarstvene zadeve zboljšajo, zamogli bi tudi „Glasi“ bolj pogostoma izhajati in željam bralcev kakor tudi tirjatvam sedanjega časa popolnejše zadostovati.

V Ljubljani, 23. svečana 1878.

Dr. A. Jarc, preda. kat. družbe.

**Iz Ljubljane.** († P. Salvator Pintar.) Zopet je nepreprosljiva smert občutno posegla med duhovske tovariše. Ljubljanska duhovnija čč. oo. frančiškanov je 24. sveč. zgubila svojega verlega oskerbnika, preč. P. Salvator Pintar'a. Ranjki so bili rojeni v Poljanah pri Škofji loki 2. rožn. 1824, v red sv. Frančiška so pri-

atopili 18. listopada 1842, storili slovesne obljube 21. listopada 1845, posvečeni 21. kim. 1847. Frančiškansko duhovnijo oskerbovali so od l. 1863, predstojnik samostanski postali so l. 1865, in bili so v drugo definitor svojega reda.

Znana je gorečnost ranjcega za olepševanje Božje hiše, za čast njihovega reda in sploh za Božjo čast in zveličanje vernikov; ne manj tudi njihova neomahljiva značajnost in ob enem previdnost in dobroserčnost, ter so pri vsakem naglo pridobili ljubezen in zaupnost. Bili so v družbi dobre volje, pa vselej dostojno in postavno. Redovni bratje jih ne morejo prehvaliti, kar se tiče notranjega življenja.

Že l. 1875 pa so prav nevarno zboleli, ali okrevali so, ko so rabili vodo iz Lurdov. Za smert prevideni so sobrate svoje, ko so krog njih klečali in ob enem jim zahvalo naznаноvali za skazovano ljubezen, opominjali k ljubezni, prosili odpušenja, ako bi bili v človeški slabosti do koga kaj zagrešili. Njih prelepi pogreb je pričal, v kolikem spoštovanji so bili pri vsem mestu. Vdeležilo se je tudi dosti vnanjih, dasiravno je bil pogreb že drugi dan, 25. sveč. popoldne ob 5. Pokopavali so ranjcega mil. g. proš. dr. A. Jarc. Silna množica iz vsih stanov, tudi milgsp. škof, mestni župan itd., šli so za pogrebom. Iz Gorice sta prišla preč. oo. provincijal in gvardijan, tudi redovni zastopniki iz Kamnika in Škofje loka. Razun vedne skerbí za cerkvene in domače reči so bili ranjki tudi ud več koristnih družb in podpirali so vsako dobro reč. — Med vencí so ranjki ležali v mertvaški sobici, in tako bili nesení tudi k pokopu. Opomniti pa moramo, da ne „duhovni“, kakor je neki časnik rekel, temuč čast naj se daje, komur gre: „hvalježni farani svojemu očetu“, kakor je bilo na traku zapisano, so bili darovali zasluženi venec. Bog jim daj večni mir in pokoj!

Sedaj so samostanu predsednik postavljeni preč. P. Tadej Gregorič, administrator duhovnije pa č. P. Kalist Medič.

**Iz Ljubljane.** (Ant. Mart. Slomška: *Basni, prilike in povesti*.) Močno razveselila nas je knjiga s tukaj povedanim naslovom. Tiskarnica družbe sv. Mohora je namreč prevzela ponujeno ji zalogo in izdajenje druge knjige „Ant. Mart. Slomška zbranih spisov“: *Basni, prilike in povesti* (zbral in vredil Mih. Lendovšek, katehet v Ptuj), naj bi se ne ustavilo (česar se je bilo v resnici bati) vse hvale vredno početje zbiratelja in vrednika spisov umerlega knezo škofa.

Če je že prva knjiga „Slomškovih zbranih spisov“ razveselila sleherno rodoljubno slovensko serce, smo prepričani, da pričujoča bode zlasti ljudstvu še veliko bolj všeč in zaradi prijetnih naukov v prilikah in povestih tudi še bolj koristna. Notranja vrednost te druge knjige je v resnici še mnogo večí.

Zato se nadjamo, da rodoljubi vseh slovenskih pokrajin, kadar zvedó za to lepo delo, bodo z veseljem in obilno po njem segali.

Knjiga obsega 25 tiskanih pôl. Za domače branje za pridigarje, katehete, učitelje je delo kakor nalaš. V knjigi imajo 77 basen in prilik; 102 povesti; 100 pripovedi za otroke; 100 pravljíc. Tedaj za leto in dan več kot po eno na dan. — Cena je knjigi v priméri nizka, broširan 1 gld. 20 kr., terdo vezan 1 gld. 30 kr. Dobiva se v Celovcu v tiskarnici družbe sv. Mohora, v Ljubljani pri M. Gerberji in družih bukvarjih, ki imajo slovenske knjige naprodaj.

V poskušnjo naj dajo čitateljem za pust spisek:

Šemašta plesavca.

Imeniten gospod je svojim znancem dobro voljo naredil. Ravno so večerjali, kar prideta dva v šeme

oblečena plesavca v obednico, ne večja ko otroka petih ali šestih lét, kakor gospod in gospa prav verlo oblečena. Gospod je nosil rudečo suknjo, ki je bila z zlatimi trakovi obšita, kodrasto belo baroko na glavi in lep zavihan klobuk pod pazduho. Gospa je imela rumeno svilnato suknjo, s srebrnimi rožicami opisano, žametn klobuček na glavi, s košatim perjem obteknjen in lepo pábljo v roki. Prav berhko sta se obračala in smešno poskakovala.

Vsi so se čudili, kako se teh dvoje čednih otrok tako dobro nosi. Nato seže star častnik, ki je za mizo sedel, po jabelko, in ga med plesavce verže. Kakor bi ustrelil, planeta gospod in gospa na jabelko, se kavsata in vlačita, kakor bi bila obdivjala, šeme in vso drugo opravo s sebe stergata; namesto dvoje čednih otrok pride gerdih dvoje opic na svetlo. Kolikor jih je okoli mize sedelo, vsi se na ves glas smejaajo: stari častnik pa nato prav pametno pové, rekoč: „Opice in pa norci, naj se še tako lepo oblačijo, se le zadnjič spoznajo, kdo da so.“

Kaj pomaga vsa oprava,  
Ako je neumna glava!

**Iz Gorenjskega.** (*Perva nova cerkev Marije naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca na Slovenskem. Mila prošnja do vsih udov te sprelepe bratovšine.* [Dalje.]) Ko je bila pretečeno jesen Davška cerkev dozidana in dodelana, polotila se je ubogih ljudi — kdo bi pač to verjél? — namesto opravičenega veselja zaradi srečno dovršenega svetišča, neka otožnost in obupnost. Vidili so namreč cerkev dodelano, toda čisto prazno in golo. Posestnik Jemec tožil je britko nekemu prijatlu, rekoč: „Večkrat vidim, da pride kdo v cerkev; pozná se mu z obraza, da bi rad molil, pa kaj, ker tudi ene same stvari ni v cerkvi, ki bi ljudi k pobožnosti vnemala, in pred katero bi se z zaupljivim srcem pokleknilo. Zgolj prazne stene in zidovi so!“ Povedal pa je tudi, da je ljudstvo za zidanje potrosilo toliko, in tako denar razdalo, da ni upati, da bi za znotranjo olepšavo kdo kaj dodatnega darovati premogel. To ginljivo potoženje priprostega posestnika Jemca nagnilo je prijatla, da je naročil za začasno olepšavo iz lomosta lepo podobo „Marije, Gospé presv. Jezusovega Serca“, da bi cerkev čez zimo čisto prazna ne ostala, dá ji napraviti priméren okvir, in reče obesiti tablo na steno, kjer bo stal enkrat veliki altar. (Se vé, da bo to še le takrat, kadar si ga bodo ubogi ljudje omisliti uterpeli.) Pred Marijino podobo obešen je bil prvi dar, ki ga je za znotranjo olepšavo dobila Davška cerkev predlanskim, namreč dovolj lepa in lična svetilnica (lampa) z veliko srednjo, in tremi manjšimi lučicami.

S prihodom Marijne podobe kot prihodnje patrone pa je prišla Davški cerkvi tudi nekako sreča. Da vsled ravnokar povedanih denarnih stisk na zvonove Davčarjem ni bilo še misliti, je stvar jasna. Pa, evo zopet malega čuda! Zarad predrugačenja in omišljenih novih zvonov v Kranji imeli so ondodni prečast. gosp. dekan Ant. Mežnarec zvon z 25 stoti na razpolaganje, se vé, da proti zmérni plači. Ko Davčarji to zvedó, pohiteli so se ga kupiti. Gosp. dekan, slišaje o nadlogah verlih Davčarjev, prepustili so ga jim prav po nizki ceni, dali jim še skor vso potrebno železnino po verhi, poslednjič pa jim od pogojene cene vernili še 5 goldinarjev. (Marija naj preč. gosp. dekanu o njih smertni uri poplača njihovo dobroto s sladko tolažbo in srečno zmago v zadnjem boji!) V Železnikih je bil potem zvon osnažen in olikan, da je bil kakor nov; napravil se mu je nov jarem, okovali so ga, in 6. grudna peljati ga je dal zalo ovenčanega med gromčim strelom ondodni župan, blagorodni gosp. Ant. Globočnik po svojem mladem sinu

Francu gori pod Sorico, od koder so ga potem oveseljeni Davčarji z voli naprej peljali. O lepem prazniku Marijnega brezmadežnega spočetja 1877 tedaj je v prvič zapél edini zvon pri novi cerkvi v visoki gorski Davški dolini s svojim bronastim jasnim glasom častno pesem: Ave Marija! (Konec nasl.)

**Iz Ternovega na Notranjskem, 19. sveč.** Žalostno novico o smerti preljubega in nepozabljivega sv. Očeta je tudi tukajšnje ljudstvo z žalostjo in britkostjo zvedilo. Kakor je bilo po p. n. knezoškofijstvu ukazano, se je žalna slovesnost tudi pri nas obhajala vpricho lepe množice vérnih, ki so goreče molili za dušni pokoj ranjkega Papeža. Sedaj nas navdaja le ena misel, le ena želja: Bog daj, da bi Pij IX sebi podobnega, za čast Božjo in za blagor sv. Cerkve gorečega naslednika dobili. Ljudstvo v naši fari je sploh dobro; ali škoda, da tudi pri nas, kakor po velicih vaséh in tergih, ni brez ljulike med pšenico. Pa tolaži nas to, da pri nas ni mnogo Cerkvi sovražnih liberaluhov, in pa, da jih ljudstvo dobro pozná, ker vidi njih dela in potem sodi njih govorjenje. Ne verjemite zapeljivcem; ne poslušajte njih beséd. Poglejte, kako živijo in ogibali se jih bote gotovo. Pri nas imamo lepe, gorke vremena; snega to zimo skorej vidili nismo. Bojimo se prezgodnje pomladi. Če nam slana tudi letos pridelke pokončá, ne vemo, kaj bo. Revšina je na Notranjskem velika in še večja bo, ako nam Bog letos dobre letine ne dá. Z Bogom!

vjz.

**Iz Tersta, 24. sveč.** Upanje, katero sem v zadnjem sporočilu izrekel, da bomo namreč še med tednom dobili veselo vest, da Cerkev zopet ima svojega poglavarja, namestnika Kristusovega na zemlji, se je vresničilo, kar je znano. Kakor so se skorej skoz dva tedna, zdaj v eni zdaj v drugi fari naše škofije slišali žalostni glasovi zvonov in se pevale žalostnice po rajnem Piju; tako danes po celi škofiji odmeva veselo zvenenje ter se Bogu čast in hvála daje, ker je svoji Cerkvi tako hitro podelil, kar je prosila, namreč glavarja, ki bode vnet za blagor vesoljnega keršanstva.

V Terstu je bilo danes ob 10 v stolni cerkvi veliko zahvalno opravilo, pontificirali so škof, vdeležile so se te službe Božje civilne in vojaške oblasti prav obilno, mestno svetovalstvo z županom, vsi stanovi teržaški in prav velika množica ljudstva tako, da je bil še tudi obširni prostor pred veliko cerkvijo ves natlačen, akoravno se je tudi v drugih farnih cerkvah danes opravljala dopoldne dotična zahvalna služba Božja. Pri Te-Deum-u so topovi z grada zagermeli in povelicali slovesnost.

**Iz Tersta.** (*Pastirski list in malo semenišče.*) Teržaško koperski mil. gosp. škof v svojem postnem pastirskem listu spričujejo potrebo sv. vere in duhovstva, kažejo, kako silovito leto za letom huje duhovnov manjka in naznanjajo namen: napraviti malo semenišče, kakor n. pr. je v Ljubljani Alojzijeveše. Ta misel je neizrečeno lepa in dobra! Bog daj, da bi se tako malo semenišče pričelo, ne kmalo, ampak precej in brez odloga. Zastran denara je komaj kak dvom. Pristavimo naj, da tudi v Briksnu na Tirolskem se je nedavno pričelo zbirati za enako malo semenišče in menim, da se še zbira.

Milgosp. škof proti koncu postnega pastirskega lista tako-le pišejo:

„Vera“, po besedah sv. Pavla, „pride iz poslušanja, poslušanje pa po besedi božji“ (Rim. 10), ki se oznanjuje. Očitno je tedaj, da so nam duhovni potrebni po božji zapovedi, da se zderži in napreduje vera. Ali pri nas je v vinogradu Gospodovem čedalje manj de-

lavcev. Za našo škofijo je treba, da bi bilo v semenišču eno leto z drugim najmanj 50 bogoslovcev; toda namesto 50 bilo jih je leta 1873 samo 20, leta 1874 le 18, leta 1875 le 13, leta 1876 samo 11, lani 9 in letos le 7, tedaj jih je to leto 43 premalo. Iz tega se vidi, da je vsako leto gorje (slabeje), in ako gremo s tim potom naprej, imeli bomo le sem ter tje po enega ali drugega, kajti tudi smert nam duhovne pobira, nekteri onemogli pa se podajo v pokoj. Lani jih je umerlo 13, v pokoj se jih je podalo 8, eden je svojevoljno zapustil duhovsko službo, mlade pa za pastirstvo dobili smo le tri. To je gotovo prav žalostno za vsacega, ki zares ljubi svojo vero. Da je to tako, je mnogo vzrokov in med njimi naj manjši ni ta, da imajo duhovni pastirji premajhno plačo. Po tem, ko se je mladenec naj manj 16 lét po šolah učil, dobi za plačo 210 gld. in kar mu kdo milošine za sv. maše dá, ktera je pa vedno redkeji, ker se siromaštvo med ljudstvom čedalje bolj širi. Mestna mladina si išče dobička po drugih stanovih, revni kmeti pa nimajo s čim izderževati sinov po šolah. Ako mladenec zverši latinske šole, preden ima leta za vojaštvo, in stopi v semenišče, je vojaštva prost, ako pa je stopil v dvajseto leto preden je skončal gimnazij, mora v vojništvo, akoravno ima živo željo posvetiti se duhovskemu stanu. Ravno tega se mnogi kmetje bojé, in zavolj tega in zavolj premajhne plače duhovnov ne marajo pošiljati sinov v šole, da bi jim duhovni postali. A ona pešica, ki jih še gre v latinske šole, se daleč od skerbnih oči svojih staršev lahko pokvari v nevarnostih in skušnjavah, kterih je vaake verste po mestih.

Ravno zato imajo druge škofije zraven semenišča za bogoslovce še malo semenišče ali zavod za mladenče latinskih šol, kjer dobivajo živež in drugega potrebnega za manjše stroške, se učijo skupaj brez časa tratiti in brez nevarnosti za svojo nedolžnost, pod vodstvom previdnih in ljubezni polnih predstojnikov. Ako se ne utemelji tudi v naši škofiji tako semenišče, in ako se ne odpravijo druge zapreke, zares nam bodo cerkve ostale puste in brez božje službe, mladina v šolah brez keršanskega nauka in verno ljudstvo brez pomoči in tolažbe v svojih duhovnih potrebah.

V Terstu radodarni mestnjani na svoje troške zidajo šole za tergovino, za znanstva in petje, vstanovljajo se štipendije dijakom vsake verste na pomoč, na tisuče in stotisuče se zapisuje siromašnici, bolnišnici in drugim dobrodelnim zavodom. Vse to je prav lepo in hvalevredno; ali večna Resnica govori: „Človek ne živi samo od kruha“ (Mat. 4) — ne od zadovoljenja le telesnih potreb; tudi pobožnost je potrebna, ne le za večno, ampak tudi za časno življenje (1. Tim. 4). Ako bodo pri nas mnoge cerkve zapuščene in brez službe božje zavolj pomanjkanja duhovnikov, ako se po cerkvah in po šolah ne bode več v imenu vsegamogočnega Boga oznanjal nauk: „Spoštuj očeta in mater, ne ubijaj, ne kradi“ itd., ali morebiti res kdo misli, da bodo takrat boljši časi, da bode manj siromakov in hudonežev. Do zdaj še nikdo ni poznal naroda, ki bi brez vere in bogočastja napredoval v dobrem. Za tega del, ako ta moj pastirski list pride v roko komu, ktereга je Bog obitno obdaruil s posvetnim blagom, naj si k sercu vzame moje besede in naj, po izgledu drugih škofij, priskoči na pomoč svojemu duhovnemu glavarju v tolikih potrebah in stiskah. Cerkve, pobožnost v njih in skrivnosti: vse to in drugo ni zapovedano le za nas duhovne, ampak za božjo čast in dušno korist vseh vernih, ki so združeni s svojimi duhovniki: „Eno telo v Kristusu, slehern pa smo eden drugzega udje“ (Rim. 12). Čez vse to pa se spominjajmo pogosto v svojih molitvah te silne nevolje, ter prosimo Boga, da nam po svoji neizmerni modrosti in dobroti odpre kaki pot, po katerem

bi zadobiti mogli za svojo potrebo z Njegovim duhom napolnjenih in vernih duhovnih pastirjev.

**V Gorici, 18. sveč.** Žalostna novica o smerti sv. Očeta Pija IX se je po našem prijaznem mestu silno naglo razširila, škoda res, da tudi kmalo poterdila. Ravno tako naglo se je pa tudi mislilo na to, kako naj se na najbolj dostojen način obhajajo cerkvene žalne slovesnosti za dušo tolikega Pija. Prevzvišeni knez-nadškof so izdali posebno okrožnico, v kateri je določeno, naj po vsih cerkvah tri dni zvoní zjutraj, opoldne in zvečer po pol ure z vsemi zvonovi, v vsaki duhovniji naj bo slovesna črna maša, za mesto pa je bilo določeno, da začne v sredo zvečer zvoniti, trikrat v čertek, petek in v soboto zjutraj in opoldne. Stolna cerkev se je v naglici oblekla v žalno oblačilo. Vsa je bila černo prekrita in na sredi se je vzdigoval velikanski mertvaški oder. Za čertek, petek in soboto je bilo odloženo, da bo maša ob 10, v soboto pa po maši mertvaški govor. Pervi dan je imel veliko mašo mons. Budal, dekan kapiteljski, drugi dan proš bar. Codelli in v soboto prevzv. nadškof pontifikalno mašo, po maši pa je P. Bankič na prižnici bral življenjepis umerlega papeža. Molitve pri mertvaškem odru so opravljali po versti proš, stolni dekan, bogoslovni kanonik, penitencijar in naposled nadškof.

Teh slovesnost se je vdeležilo silno veliko ljudstva iz vsih stanov, posebno v soboto pri pontifikalni maši, kjer so bili vsi vradi in vojaščina v obilnem številu zastopani. V čertek je imela v ta namen mašo dekliška vadnica in pripravljavnica v cerkvi sv. Ivana, gimnazijska mladina je bila v petek, realka pa v soboto v stolni cerkvi. Po drugih farnih cerkvah se je v mestu opravljalo enako duhovno opravilo v soboto, po nekterih v ponedeljek, povsod slovesno, kolikor je bilo mogoče.

Kolikor slišim, so tudi po deželi delali velike priprave za cerkveno slovesnost. Iz vsega pa sledi, kako zeló je ganila smert velikega Pija vse vérne, duhovne in neduhovne, kako zeló so ga ljubili in si prizadevali mu še zadnjo čast skazati. Pij IX je sicer umerl, njegov duh pa, ki je poživiljal in vterjeval katoliško zaveat, ostane neumerljiv.

## Razgled po svetu.

**Rimsko.** Sveti Oče so sprejeli francoske romarje, ki so prišli molit na grob Pija IX in poklonit se njihovemu nasledniku. Tudi so papež sprejeli poslanca iz Parskega, Brazilije, Belgije, Bolivije in Kostarike (v Ameriki), pa iz Monaka. — Po vsih rimskih cerkvah se je pela zahvalna pesem pričo obilnega ljudstva. V Vatikanu je bila množica neštevilna. — Vse brezglavne in smešne pravljice o novem papežu so zlagane. Naj se ne verjame nič frajmavrarskim in sovražljivim časnikom; lažnjivi gobci so merili in merijo z vsim svojim počenjanjem na to, da bi škodovali Kristusovi sv. Cerkvi, njih černa duša ne miruje, dokler ne pride v kremplje satanu, kteremu z vsimi močmi služi.

**Rudečkarstvo v Rimu.** V Rimu in drugod se rudečkarji zopet hudo repenčijo zoper sv. Cerkev. V Rimu so prekucuh iz vsih dežel imeli shod, v kterem so protestirali zoper Crispievo — kakor pravijo — hlapčevsko politiko do Vatikana in hočejo sklicati tabor, kteri bi oporekal zoper tiste „laške zagotovila“, dane v prid sv. Očeta. Te zagotovila so že same take, kakor bi n. pr. prišel tujec, bi kmetu uzel kmetijo in vse posestvo, samo to bi mu „iz milosti zagotovil“, da bo smel v enem stanovanji ostati, svoje otroke v obiskovanje spre-

jemati itd., pa, da ga nihče ne bo smel ubiti itd.; zabavljati pa njemu in zasramovati njegovo vero, kar je komu drago. Sploh dopustijo zagotovila papežu nekaj več pravic kakor jih imajo tisti, ki so na potu napadeni in oplenjani. Rudečkarji pa tudi s tem niso zadovoljni. Tem ljudem ne manjka družega kakor da še kole in nože vzamejo v roko in se dervijo v Vatikan! Pa sej tako ravno so storili pod Pijem IX.

### Cvet in sad zveste molitve.

#### Zahvale.

Št. 1. Neka spokornica, ki je v več rečéh bila velikrat uslišana, naznanja večno čast usmiljenemu Bogu in priserčno zahvalo N. lj. G. presv. Serca za milostno priprošnjo.

Št. 2. Serčna zahvala preljudi Mariji Devici na Brezji, kateri sem se bila v veliki obupnosti obljubila in sem tudi res popolnoma uslišana.

V št.-Vidu, 24. svečana 1878. M. K.

Št. 3. Mož Jaka naj priserčniši zahvalo naznanuje večnemu Bogu in vedno češenje N. lj. G., na ktere priprošnjo je bila žena njegova rešena naj očitniši smertne nevarnosti.

Iz Popirnice, 25. svečana 1878.

Št. 4. Mala sedemletna deklica je zbolela za davico, ktera skoraj vsacega otroka pobere; poslali smo po zdravnika, kakor je dolžnost vsacega pravega kristjana; začela se je pa ob enem tudi opravljati devetdnevica Naše ljube Gospé. Dva dni smo mislili, da bo kar ugasnila; toda predno se je skončala devetdnevica, je bila že iz nevarnosti in jaz terdno mislim, da ozdravljenje je bilo le sad Marijne pomoči, zato iz serca očitno rečem: Bodi češena, zahvaljena Naša ljuba Gospá presv. Serca za toliko dobroto! — Oglasim se sicer bolj pozno, ker se je to že v jeseni godilo; pa vendar želim, da bi se razglasilo Mariji na čast in ljudem v tolažbo.

Š.

#### Prošnje.

V bratovsko molitev Naše ljube Gospé so priporočeni: Oseba v dušnih in telesnih težavah. — Deklica, da bi prišla k keršanskim ljudem za obvarovanje pred pohujšanjem. — Oseba z boleznijo v očéh za pomoč, da se ozdravi, če je Božja volja. — Očeta, zmešanega na pameti, hči goreče priporočuje v molitev za zdravje, če je Božja volja. — Serčno se priporočam N. lj. G. in udom v molitev za ljubo zdravje, ako je volja Božja. Zahvala se naznani. A. P. — Enako prosi N. P. — Mati P. živo priporoča v molitev in priprošnjo sina svojega, da bi se spreobrnil in vero ohranil. — Bolna oseba, ki je že velikokrat pomoč zadobila v dušnih in telesnih potrebah, se v svojih hudih stiskah prav priserčno priporoča v zvesto bratovsko molitev N. lj. G. in v prošnje sv. Jožefa. Enako žena s priserčnim zupanjem priporoča svojega moža in otroke, zlasti moža in očeta za resnično spreobrnjenje in stanovitno popoljšanje. Uslišanje se po „Zgod. Danici“ naznani. — Neka oseba, v nevarnosti, da se utegne zmešati, je prav živo priporočena, da bi ljubi Bog na prošnjo N. lj. G. in na bratovsko molitev to nesrečo odvernil. — Mati, vsa žalostna, milo priporočuje v bratovsko molitev svojega sina, ki — nimajoč dela — ubožno mater nadlega za denar, ne mara za cerkev in spoved, nesramno preklinja itd., da bi se priprošnjo N. lj. G. spreobrnil in popoljšal.

### Bratovske zadeve.

*Nameni in priporočavanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec sušec.*

I. Glavni namen: Vesplošno popoljšanje katoličanov, srečen nastop novega papeža, in zmaga sv. Cerkve — posebej še, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstvu.

II. Posebni nameni:

5. sušca. Sv. Janez s Križa. Priporoč.: Strah Božji in odvernjenje pohujšanj, zlasti na Slovenskem. Neka družina. Ubožni.

6. Pepelnica. Priporoč.: Zgubljeni in zagrešeni. Več vasi za odpravo ponočevanja. Spokorni duh za post.

7. Sv. Tomaž Akvinski. Priporoč.: Šole in semeniša. Vsi že večkrat priporočeni. V smertne grehe popljeni.

8. Jezusova ternjeva krona. Priporoč.: Prevzetni in napuhjeni. Odkrivanje pred cerkvijo, križi, znamenji, molitev o zvonjenji. Zmešani.

9. Sa. Ciril in Metod. Priporoč.: Spreobrnjenje Rusije in sploh razkolnikov. Razširjanje bratovšine sa. Ciril-Metoda in njen sad. Vae duše v vicah.

10. Štirideset mučencev. Priporoč.: Vsi zaradi vere in čednosti terpeči. Prostomisljaki za spreobrnjenje. Nedolžni otročiči.

11. Sv. Rozina. Priporoč.: Vredna velikonočna spoved in obhajilo. Novoporočeni. Veliko v dušnih in telesnih potrebah priporočenih.

12. Sv. Gregorij. Priporoč.: Laška dežela, zlasti spreobrnjenje skrivnih družnikov. Šole in učenost v cerkveni prid. — Male semeniša, zlasti po Slovenskem.

### Življenje štirinajsterih pomočnikov v sili.

#### XII. Sv. Marjeta, devica in spričevalka.

(Dalje.)

Naslednji dan se deželni poglavar vsede na svoj sodnji stol in ukaže devico pred se pripeljati. Oči v njo vpre in začne se ji prilizovati in vse mogoče stvari ji obetati. „Draga moja!“ ji reče, „prosim te, poslušaj moj dobri svet, daruj našim slavnim bogovom, in potem boš povišana nad vse device tvoje enakosti.“ Devica mu serčno odgovori: „Jaz darujem le živemu Bogu in njegovemu edinorojenemu Sinu Jezusu Kristusu; zatoraj tvojim bogovom, ki jih ne poznam, ne bom nikdar in nikoli darovala, tudi časti, ki sem jo stvarniku nebés in zemlje dolžna, ne bom nikoli mertvim malikom skazovala.“ — Deželni poglavar še jezo v sebi zatira in ji prijazno reče: „Prosim te, vbogaj me, in mōli naše bogove! Če to storiš, mi boš ljubljena in češena žena; očitno — vpričo vsega mesta — se bom s teboj poročil; jaz bom tebi v čast in slavo, ti pa meni v veselje. Če pa tega ne storiš, te bom z ognjem pokončal.“ — Sveta Margareta mu odgovori z blišečim, z nebeško lepoto obdanim obrazom: „Kaj? Ali jaz, ki sem po neskončni milosti Jezusa Kristusa spoznala edino pravega večnega Boga, jaz naj bi satanu v vaših malikih darovala, vaše izmišljene bogove molila in sama sebe pogubila? Kaj? Ali jaz, ki sem se s svojim nebeškim ženinom Jezusom Kristusom, Kraljem nebés in zemlje, zaročila, jaz naj bi ostudnega malikovavca v zakon vzela, in s tem svojemu nebeškemu ženinu, svojemu Odrešeniku, zvestobo prelomila? Bog me tega vari! Rajši hočem vae muke preterpeti, kakor svojemu Bogu nezvesta biti.“ — Na te besede se mesena ljubezen deželnega poglavarja spremeni v naj večji sovraštvo do

svete device, v svoji divji jezi jo ukaže na tla vreči in šibami pretepati. Devica prosi Boga v svojih bolečinah pomoči, zlasti stanovitosti, in jo tudi doseže. Ko jo rabeljni šibati jenjajo, se k deželnemu poglavarju oberne, rekoč: „Le spolni nad menoj, karkoli ti satan na misel daje; vedi pa, da s Kristusovo močjo poterjena se ne bojim nobene tvoje muke.“ Deželni poglavar zdivjá in jo ukaže razpeti na tezo in z železnimi grebeni tako razpraskati, da je bila vsa v kervi, in da se je oserčeje vidilo. Pričujejoče ljudstvo, to viditi, je bilo močno ginjeno, ter na glas joka in gospodično prosi, naj se reši iz neznankega terpljenja in si otme življenje; pa tudi Olibrija obide groza, ko jo vidi tako strahovito razmesarjeno, hitro se od nje oberne in jo ukaže peljati v ječo, naj bi v nji umerla.

Sveta devica v ječi hvali Jezusa za neprecenljivo milost, da ni bila premagana v strašanskih mukah; pa ga tudi prosi, naj bi ji zacelil rane in ji podelil poprešnje moč. Po Božjem dopušenju jo napada satan, v podobi strašanskega zmaja k nji priropotá, da se ječa trese; z odpertim žrelom v njo reži in jo hoče požreti; sveta devica pa ima oči v Boga vperte, goreče móli, se zaznamnja s svetim križem in svojega sovražnika v beg zapodí. Potem hvali Gospoda, da ji je toliko moč in serčnost dodelil, satana premagati. Satan pa se sramuje, da ga je slaba ženska premagala in v beg zapodila, zatoraj jo pride v drugič pa v drugi podobi strašit. Pri bliža se ji velikansk mož s strašanskim obrazom, z dolgim plajšem do petá ogernjen, in jo zagrabí; sveta devica pa mu reče: „Peklenski duh! poznám tvoje zvižaje in zaderge tvoje zlobe; če me zavoljo tega napadaš, ker sem slaba ženska, pa vedi, da imam močnega Gospoda za pomočnika in varha. V njegovem imenu te zarotim, pobéri se od mene, in nikoli več blizo ne hodi!“ Satan zdajci zgine in nebeška svetloba razsvetljuje ječo. Prikaže se velik svetel križ, na njem sedi bel golob, in glas se sliši: „Veséli se, zvesta devica, raduj se slavna mučenica! ker si v tolikem terpljenju satana premagala in malike zaničevala, moje ime pa stanovitno spoznavala; glej! po tem terpljenju pojdeš v večno veselje, kjer se boš z angelji in svetniki vred brez konca veselila.“ Ta čas je bila sveta devica vsih ran popolnoma ozdravljena, z neizrekljivim nebeškim veseljem napolnjena, in je s čistim glasom jela peti: „Češen in hvaljen bodi, večni Bog! ki si me obiskal, moje telo in dušo mojo ozdravil in satana v podobi strašanskega zmaja v peklenški brezen vergel. Prosim te, očisti me po svetem Duhu s kerstno vodó, da bodem vredna priti v tvojo večno slavo.“ (Dalje nasl.)

## Listek za raznoterosti.

Napačno poročeno je bilo, da je umerl v Kamni gorici č. g. fajm. Bernik, kteremu Bog daj še dolgo živeti!

Društveniki sv. Mohorja naj še ta teden — ljubljanski pri gosp. Jož. Jeriču, stari terg št. 16 — plačajo letnino, kateri mislijo ostati, da se vé, koliko bukev natisniti.

Pri sv. Joštu pri Kranji je umerl č. g. Jan. Čemazar. R. I. P.

Č. g. Ign. Kutnar se je odpovedal dobljeni fari na Sv. gori.

V Zagrebu je 21. svečana umerl svitli škof Ivan Kralj, samo en dan stareji memo Pija IX, in preživel jih ni polna dva dneva: „Katol. list“ pravi, da so z

njim zgubili uzomega mašnika, iskrenega domoljuba, podpornika vsa ga dobrega. Bog mu daj večni mir.

S Teržaškega. Pri nas imamo prav pomladansko vreme; ne vé, kaj bo, ako kasneje kaka nevihta z zmerzlino pritisne, kajti mandeljni že cvetó in drugo sadje bo tudi pričelo, ako bodo dnevi dalje tako gorki.

P. Secchi, preslavni zvezdoznanec, jezuit, je 26. svečana v Rimu umerl.

Kardinal Simeoni bode državni tajnik tudi pod novim papežem.

Poslednje novice. Vsak čas se pričakuje sporočilo, da je storjen mir med Rusom in Turkom, ki se ima imenovati „carigraški“. Na Greškem pa dalje bučí upor. Zbornica poslancev avstrijskih je odločila po 20 gl. daca na srovo, in po 25 gl. na nesrovo kavo. (Dozdaj je bilo po 16 gl. v srebru; odsihmal po 20 v zlatu.) — Ministerstvo hoče v delegacijah zahtevati izredno posojilo za vojskine potrebe; Angleži pravijo, zató, da bi Andraši na državniškem shodu podperal avstrijske namére.

## Duhovske spremembe.

V Teržaški škofiji: 23. sveč. je bil mašnik posvečen gosp. Andrej Mikiša in ravno ta dan dekretiran za duh. pomočnika v Opertlo. — Č. g. Anton Spanio iz Kjudžje (Chioggia) se je odpovedal duhovnji Kastanjo, katero je nekoliko lét imel v tej škofiji, in se podá v svojo domačijo. — Č. g. Dominik Vidalli gre za farnega oskerbnika v Kastanjo. — Č. g. Fr. Comisso za duh. pom. v Grižnjan (Grisignano).

V Lavantinski škofiji: Č. g. župnika: Mihael Graber, pri sv. Urbanu poleg Pruja, in Fr. Kalin v Rajhenburgu, gresta v stalni pokoj. — Kuracija sv. Jerneja v Radvaču je do 4. aprila t. l. razpisana.

## Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Iz Kamnika 5 gold. s pristavkom: „za novega papeža, ki so liberalci pravili, koliko strašno veliko so podedovali za Pijem IX. Vivat sequens.“ — Preč. gosp. dekan Mat. Kožuh 5 gl. — Neimen. 1 gl.

Za afrikanski misijon: Z Brezovice po preč. gosp. J. P. 2 gl. — Po č. g. župniku Ant. Peterlinu nekdo 3 gl. — M. Šabec 1 gl. — Neimen. 50 kr.

Za misijon v Adrijanopolu: Neimen. 20 kr. — Iz Kamnika 5 gl. — Neimenovan 1 gl.

Za Ratišonu v Jeruzalemu: Preč. gosp. Tedeschi 5 gl. — M. Šabec 2 gl. 80 kr. — Iz Kamnika 5 gl. — Gosp. župnik Št. Jaklič 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Dve osebi 70 kr.

Za bratovščino čistega spočetja za Jutroco: Z Brezovice po prečast. gosp. župniku 5 gl. — Iz Motnika 2 gl.

## Pogovori z gg. dopisovalci.

Več spisov ni imelo več prostora, zlasti daljših, torej prihodnjič. — G. R—v: Hvala. Omenjeno od g. T. tudi došlo in se bo rešilo prej ko moč; sedaj je zadrega. — G. K. na V.: Vse prejeli hvaležno. Najprej ko se bode dalo, doseže vsako svoj namen. — G. L. v Ž.: Zastran Pijeve hinne zanaprej nam še nič ni znano; zaupljivo se bo kaj storilo. Pozdrav in hvala! — G. Pahor J. v M.: Hvaležno prejeli. Najprej ko moč se Vam pošljejo dotične reči, in tudi drugo bomo dalje naznanili. — Abd-el-Kerim: Zdi se nekoliko sumljiva, ker je v družih listih ni bilo čitati. — G. J. V. v Šm.: Težko je kaj določnega reči, ker jih mnogo misli zdaj na tvarine za duše v vicah; prav pa gotovo pride tako ali tako, če je kaj izdelanega. —